

ΜΟΥΣΙΚΟΣ

ΚΟΣΜΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΜΕΤ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ, ΠΕΡΙΕΧΟΝΤΟΣ ΕΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΠΑΡΑΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΣΧΟΛΙΚΑ & ΔΗΜΟΔΑ ΑΣΜΑΤΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

† ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΩΓΙΑΣ

ΠΡΟΗΓ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΗΜΕΤΕΡΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' ΜΕΡΟΣ ΜΟΥΣΙΚΟ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ Θ. Ι. ΘΩΓΙΑΣ: Ἡ θεωρία τῶν Τονικῶν Διαστημάτων. — Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ἀδύος Ἑμμετρῶδου. — Χ. ΒΛΑΧΟΥ: Ἡ σύνταξις ἐν τῇ οὐκρινῇ κατὰ Μουσικῇ. — Κ. Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Σημεῖα ἐπὶ τοῦ μῦθοι Θεωρητικῶν τοῦ Χρυσόφωτος. — Ν. Α. ΧΡΥΣΟΧΩΡΙΔΟΥ: Περί τῆς κατ' Ἑκκλῆσιαν γεωμετρικῆς κατανομῆς τοῦ μέγεθος τῶν Ἀγγελίων Ἑλλήνων. — Τάξις τῶν Ἱεροφάντων τῆς Ἑλλάδος — Μουσικὴ ἀκίνητος καί.

Β' ΜΕΡΟΣ ΑΣΜΑΤΙΚΟΝ

ΟΙΚ. Θ. Ι. ΘΩΓΙΑΣ: Δοξασιὶν τῶν Ἀλφῶν τῆς Κορινθίας καὶ Ὀρθοδοξίας. Δοξασιὶν τῶν Ἀλφῶν τῆς Κορινθίας τῶν Νηπτεῶν. — Ἀδύος τοῦ Νηπτεῶς Κορινθίων. — Θ. Ι. ΘΩΓΙΑΣ: Ἀδύος καὶ τῶν Οὐκριν. — Ν. ΧΡΥΣΟΧΩΡΙΔΟΥ: Ἡ Βαγγελία καὶ ὁ Καταμαρτυρῶς Κόσμος. — Θ. Ι. ΘΩΓΙΑΣ: Τὰ νεῖκα Μαθημάτων τῆς Βυζαντινῆς Ἑκκλ. Μουσικῆς.

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΚΑΙΣΥΓΚΙΜΕΝΟΝ ΕΞ 24-32 ΣΕΛΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ Θ. Ι. ΘΩΓΓΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
ΝΕΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ 13 $\frac{Z}{2}$
ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Συνδρομή έτησια άπαραιτήτως προπληρωτέα,

Διά 12 τεύχη:

Έσωτερικού δραχμαί 100. Έξωτερικού τελλίνα 15
ή δολλάρια 4. Διά τούς έν Κωνσταντινουπόλει γρόσια 350.

Αί συνδρομαί αρχόμεναι από της 1 'Οκτωμβρίου εκάστου έτους, προπληρώνονται άπέναντι άποδείξεως, φερούσης την ύπογραφήν του διευθυντού και την σφραγίδα του Περιοδικού. Τό τίμημα της συνδρομής των έν ταίς έπαρχίαις και τώ έξωτερικώ συνδρομητών άποστέλλεται διά ταχυδρομικής ή τραπεζικής έπιταγής πρός τόν Διευθυντήν (Νέα Φιλαδέλφεια, 13 Z)2 'Αθήναι).

Τό πρός δημοσίευσιν άποστέλλόμενα χειρόγραφα δέν επιστρέφονται.

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

μετ' ιδιαιτέρου ξσματικοῦ μέγους περιέχοντος ἐν Ἑκκλησ. παρασημαντικῇ
Ἑκκλησιαστικά, σχολικά καὶ δημώδη ξσματα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

† ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ι. ΘΩΪΔΗΣ

Πρώην καθηγητῆς τῆς θεωρίας τῆς ἡμετέρας μουσικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει

Α'. ΜΕΡΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Θ. Ι. ΘΩΪΔΟΥ

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΤΟΝΙΑΙΩΝ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΗΜΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΤΕ ΚΑΙ ΔΗΜΩΔΟΥΣ

Γ'. Περί Συστημάτων.

Ἡ ἀρχαία Μουσικὴ εἶχε καὶ πολλὰ συστήματα. Ἐκαλεῖτο δὲ *σύστημα* σύνθεσις δύο ἢ πλείονων διαστημάτων, ἢ σειρά φθόγγων διαχωριζομένων διὰ διαστημάτων. Τὰ συστήματα ὀνομαζόντο ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐτοῖς περιλαμβανομένων φθόγγων. Οὕτως *ὀκτάχορδον* ἔκαλεῖτο τὸ σύστημα, τὸ περιλαμβάνον 8 φθόγγους, *πεντάχορδον*, τὸ περιλαμβάνον 5 φθόγγους, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Πρώτον καὶ ἀρχαιότατον σύστημα ἦτο τὸ *τετράχορδον* ἢ ἡ *τετράγυρις δοιδή*, ἥτοι σύστημα τεσσάρων φθόγγων. Οἱ φθόγγοι τοῦ τετραχορδου διεκρίνοντο ὡς

ἑξῆς: Ὑπάτη (χορδή) ἔκαλεῖτο ἡ κατωτάτη φωνή, *παρυπάτη* ἢ ἀμέσως ἀνωτέρα, *παρανήτη* ἢ *λιχανός* καὶ *τρίτη* ἢ ὑψηλοτέρα τῆς παρυπάτης καὶ *νήτη* ἢ *κατή* ἢ ἀνωτάτη.

Ἡ μουσικὴ θεωρία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ τετραχορδου καὶ οἱ μὲν τελευταῖοι φθόγγοι ἢ φωναὶ ἐθεωροῦντο ἀμετάβλητοι καὶ ἐλέγοντο *εἰσώτες*, οἱ δὲ μέσοι μεταβλητοὶ καὶ ἐλέγοντο *φερόμενοι* ἢ *κινούμενοι*. Ἐκαστὸν τετράχορδον περιέχε τεσσάρους φθόγγους, οἵτινες περιέχλειον τρεῖς διαστήματα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον τεσσάρους φθόγγους κατὰ τὰς τέσσαρας φωνὰς τοῦ τετραχορδου, τοὺς ἑξῆς: *τε*, *τα*,

τη, τω, το: ὁποῖους ἐπανέλαβανον ἐν ἐκάστῳ τετραχόρδῳ.

Ἡ θεωρητικὴ διὰ τῆς τῶν διαστημάτων τῶν τετραχόρδων ἐπὶ τῶν ἐξῆς δύο κανόνων: α.) Τὸ σύνολον πάντων τῶν διαστημάτων ἐν ἐκάστῳ τετραχόρδῳ εἶναι πάντως ἰσοδυναμῇ πρὸς $2\frac{1}{2}$ διαστήματα: β.) τὰ δύο διαστήματα ἐν ἐκάστῳ τετραχόρδῳ εἶναι νὰ ᾖσι ἰσοδυναμῇ πρὸς ἀλλήλα, ὡς δὲ τοῖτον διαστήμα, ὅπερ διακρίνεται ἀπὸ τῶν πρώτων κατὰ τὸ μικρότερον ἢ μεγαλύτερον μέγεθος αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ νὰ χρησιμοποιῇ ὡς διακριτικὸν γνωστὸν τὸ τετραχόρδον. Ἐντεῦθεν προήλθε ὡς καὶ τὸ τετραχόρδον, ὅπου ἐχομεθα ὡς βέβαια διὰ τὰ τρία μέγιστα γένη τῆς μουσικῆς. Οὕτως ἐν μὲν τῷ διατονικῷ τετραχόρδῳ διακριτικὸν διαστήμα ἦτο τὸ ἥμισυ τοῦ διαστήματος, ὅπερ ἦτο τὸ λείμμα, ἐν δὲ τῷ χρωματικῷ τὸ $1\frac{1}{2}$ ἢ τὸ τριημιτόνιον καὶ ἐν τῷ ἑναρμονικῷ τὸ διπλάσιον τοῦ τόνου ἢ τὸ διτονὸν ἀσυνθετόν.

Τὸ τετραχόρδον, τὰ ἀνήκοντα εἰς ἐν γένος, π.χ. εἰς τὸ διατονικόν, διακρίνονται ὡς ἐκ τῆς θέσεως τοῦ διακριτικοῦ αὐτῶν διαστήματος, ὅπερ ἠδύνατο νὰ κατέχη ἐν τῷ τετραχόρδῳ. Ἐκ τῆς διαφορῆς θέσεως τοῦ διακριτικοῦ διαστήματος ἐν τῷ τετραχόρδῳ προήλθον τὰ μέλη ἢ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἀνομασίαν αἱ ἀρμο-νίαι: ἐν καὶ τὸ αὐτὸ διατονικὸν τετραχόρδον ἐκαλεῖτο μέλος Ἀφροῖον, ὅτι ἐν τῷ διακριτικῷ διαστήμα αὐτοῦ εὐρίσκειτο ἐν τῷ μέσῳ δύο δλοκλήρων διαστημάτων, Φρύγιον δὲ, ὅταν τὸ αὐτὸ διαστήμα εὐρίσκειτο κάτω, καὶ Μιξολύδιον, ὅταν τὸ ἥμισυ τοῦ διαστήματος εὐρίσκειτο ὑπεράνω δύο δλοκλήρων διαστημάτων.

Ὅταν τὰ δύο κατώτερα διαστήματα τοῦ τετραχόρδου ἐλαμβάνοντο ὁμοῦ εἰς ὀλιγώτερον διάστημα τοῦ ἐναπολείποντος τὰ δύο αὐτὰ, ἐσχηματίζετο ἐν πυκνὸν διάστημα: οἱ τρεῖς φθόγγοι ἐνδὲς πυκνοῦ συχνῶς ἐκαλοῦντο βαρύπυκνοι, μεσόπυκνοι, ὀξύπυκνοι καὶ οἱ τρεῖς φθόγγοι οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς πυκνὸν ἐκαλοῦντο ἀπυκνοι.

Τὸ τετραχόρδον ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσι

μουσικοῖς ὡς πλήρες καὶ ἑξαιρέσιον σύστημα. Ἡ δ' ἐπέκτασις αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων Προϊόντος ὁμοῦ τοῦ χρόνου, ὅτε καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι μᾶλλον ἐμικρίζετο πρὸς τὴν Μουσικὴν, τὸ τετραχόρδον αὐστηρὰ ἠδύνη κατὰ ἓνα φθόγγον καὶ ἐντεῦθεν προήλθε τὸ πεντάχορδον σύστημα. Ὁ προσθεθεὶς φθόγγος ὡς μάλιστα προσλαμβάνετο, ὡς προσληφθεὶς ἔσθαι (βλ. σελ. 25 τοῦ «Μ. Κόσμου» καὶ Ἀριστοτ. Κοινὰ β. βλ. α' σελ. 10).

Τὸ μακρὸν μέγεθος τῶν τόνων παρεκίνησε τὸν Τετραπύκνον νὰ κατασκευασθῇ διὰ τῆς συνενώσεως δύο τετραχόρδων τὴν ἑπτάκοντον (ἐπτάχορδον) φθόγγον (Εὐκλείδ. σελ. 19), ἧς φαίνεται ὅτι δὲν εἶχε περὶ πλεονεξίαν εἰς ἀχρηστία ἐπὶ Πυθαγόρου (Πυθ. Β. 70) ἢ κλίμαξ αὐτῆς συνέκλειτο ἐκ μιᾶς διαπασῶν, περιλειπομένη ἐνδὲς φθόγγου (Ἀριστοτέλ. προβλ. μ. ΙΘ'. 7, 25, 32). Ἡ προσθήκη τοῦ περιλειπομένου τούτου φθόγγου (ἀναφέρει αὐτὴν ὁ Λυκάων ἢ Πυθαγόρας) ἀπετέλει τὴν ὀκτάχορδον λύραν, ἔχουσαν κλίμακα τελεσμένην διαπασῶν.

Ὅτε δύο τετραχόρδα συνήπτοντο αὐτως, ὥστε ὁ ὕψιστος φθόγγος τοῦ ἐνδὲς ἐξ αὐτῶν νὰ χρησιμοποιῇ καὶ ὡς κατώτατος τοῦ ἐτέρου τετραχόρδου, ἐγένοντο οἱ εἰς συνημμένα. Ἀλλ' ἂν ὁ ὕψιστος φθόγγος τοῦ ἐνδὲς τετραχόρδου ἦτο ταπεινότερος τοῦ κατωτάτου φθόγγου τοῦ ἐτέρου κατὰ ἓνα τόνον, τότε ἐλέγοντο διεzeugμένα, ὁ δὲ διεzeugνῶν αὐτὰ τόνος διεzeugτικός: οὗτος:

ΒΓΔΕ   ΖΗΑ   συνημμένα

ΕΖΗΑ   ΒΓΔΕ   διεzeugμένα

Τὸ συνημμένον σύστημα τῶν δύο τετραχόρδων εἶχεν ἐπτά μόνον φθόγγους τὸν ἑλλειπόντα δὲ ὄγδοον ἀνεπλήρωσεν ὁ Πυθαγόρας παρενθεὶς τὴν παραμέσην καὶ μαζεύσας τὰ δύο τετραχόρδα οὕτως, ὥστε τὰ πρῶτα συναφῇ ἐγένοντο διεzeugμένα. Τὸ σύστημα τοῦτο, ὃν τὸ θεμελιώδες ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μουσικῇ, περιέχει μίαν διαπασῶν. Εἰς τὸ σύστημα

τούτο ἐγράφησαν πάντα τὰ ἑλληνικά με-
λη. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ οὐ λί-
γοντος τοῦ τρίτου π. Χρ. αἰδνος, δὲ ο-
σμὴν περαιοτέρω τὸ τετραχόρδον σύστη-
μα, διὰτι ἄλλοι μουσικοὶ διεπλάτυναν αὐ-
τό. Οὕτως ὁ μὲν Θεόφραστος προσέτη-
κεν εἰς τὸ τετραχόρδον ἡ διαπασών ἢ ἑν-
νατήν, Ἰσπαιῖος ὁ Κολοφώνιος δὲ δε-
κάτην καὶ Τιμόθεος ὁ Μιλήσιος τὴν ἐν-
δεκάτην χορδήν. Οὕτω δὲ τὸ πρῶτον τε-
τραχόρδον σύστημα ἐπεξετάθη εἰς ἐνδε-
κάχορδον ἐκ δύο συνημμένων τετραχό-
ρδων καὶ ἐνὸς διεzeugμένου. Τῇ προσα-
κῇ ἐνὸς ἑπταφθόγγου, τὸ ἐνδεκάχορ-
δον ἐγένετο δωδεκάχορδον, ὅπερ καὶ οὐκ ἐ-
μα διεzeugμένον καλεῖται πρὸς δι-
αστολήν τοῦ ἐνδεκάχορδου, ἦτοι τοῦ συ-
νημμένου συστήματος. Τῇ προσα-
λήφει τριῶν ἑπταφθόγγων, παρήχθη ἐκ τοῦ
δωδεκάχορδου τὸ δις διαπασών, ἐν ᾧ οἱ
μὲν παλαιοὶ τόνοι σῶζονται τὰ ἀρχαία
αὐτῶν ὀνόματα, οἱ δὲ προσπιδέμενοι ὀνο-
μαζόνται ὑπερβολαῖαι (χορδαί), ὡς ὑπερ-
βαλλόμενοι ὑπεράνω τῶν ὑπαρχόντων
τόνων. Τὸ πεντεκαίδεκάχορδον τοῦτο σύ-
στημα, ὡς ὁ Πτολεμαῖος ἀποκαλεῖ τὸ
δις διαπασών, εἶνε τὸ τέλειον μουσικὸν
σύστημα.

Οἱ φθόγγοι τῶν συστημάτων τούτων
ὀνομαζόντο ὡς κατωτέρω ἐκτίθεμεν μετὰ
τῶν ὀνομασιῶν τῶν διαφόρων τετραχόρ-
δων:

A Προσλαμβανόμενος	} Τετραχόρδον ὑπατιῶν
B Ὑπάτη ὑπατιῶν	
Γ Παρανήτη ὑπατιῶν	
Δ Λιχινὸς ὑπατιῶν ἢ ὑ- πατιῶν διάτονος	
Ε Ὑπάτη μέσων	} Τετραχόρδον μέσων
Ζ Παρανήτη μέσων	
Η Λιχινὸς μέσων ἢ μέ- σων διάτονος	
A Μέση	

Μέχρις ὧδε οἱ φθόγγοι εἰσι κοινοὶ εἰς
τὸ μείζον καὶ ἐλάττω σύστημα. Εἴτα ἔ-
πεται ἐν τῷ μείζονι,

B. Παραμέση	} Τετραχόρδον διεzeugμένων
Γ. Τρίτη διεzeugμένων	
Δ. Παρανήτη διεzeugμέ- νων ἢ διάτονος	
Ε. Νήτη διεzeugμένων	
Ζ. Τρίτη ὑπερβολαίων	} Τετραχόρδον ὑπερβολαίων
Η. Παρανήτη »	
A. Νήτη ὑπερβολαίων	

Τὸ διάστημα μεταξὺ μέσης καὶ παρα-
μέσης ἐστὶ τόνος. Ἄλλ' ἐν τῷ ἐλάττω
συστήματι ἡ ὀνομασία μέση χρησιμεύει
ἐπὶ καὶ εἰς δήλωσιν τοῦ κατωτάτου φθόγ-
γου τοῦ τετραχόρδου συνημμένων, ἥτις
ὀρίζει τὴν κλίμακα οὕτω:

A. Μέση	} Τετραχόρδον συνημμένων
βB. Τρίτη συνημμένων	
Γ. Παρανήτη »	
Δ. Νήτη συνημμένων	

(Ἐπεται συνέχεια)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ Η ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ ΑΥΤΗΣ

ΕΝ ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλομεν τὴν ἔκδοσιν ὑπὸ τοῦ φί-
λου συγγραφέως κ. Παναγ. Ἀντύπα τοῦ ὑπὸ τὸν ἁ-
νωτέρω τιτλὸν βιβλίον, ἐν τῷ ᾧ ποιεῖ ἐκτίθενται κα-
τὰ τρόπον σαφῆ καὶ ἀντιληπτὸν καὶ ὑπὸ τῶν μὴ λα-
βόντων ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, αἱ τελευταῖαι ἐπι-
στιμονικαὶ μέθοδοι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς μνήμης τοῦ
ἀνθρώπου πάσης ἡλικίας καὶ εἰδικότητος.

Πωλεῖται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ «ΑΣΤΗΡ-ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»
Ἀκαδημίας 79β. πλησίον πλατείας Κένιγγος.

Ὁ Ἀρχων Μέγ. Πρωτεύδικος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγ. Ἐκκλησίας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ἀποφάσει τῆς Ἐνδημούσης Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου,
φέρων μέλανα μανδύαν καὶ κρατῶν λαμπάδα προσκαλεῖ τὴν 7
Ὀκτωβρίου 1929, ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ διὰ τοῦ Μεγάλου
Μηνύματος τὴν Α. Θ. Παναγιότητα

ΦΩΤΙΟΝ τὸν Β' τὸν ἀπὸ ΔΕΡΚΩΝ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΜΗΝΥΜΑ

ἀπαγγελθὲν ὑπὸ τοῦ ἐντιμολογιωτάτου Ἀρχόντος Μ. Πρωτενδίκου
κ. Γ. Παπαδοπούλου πρὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος
ἱσταμένης ἐν τῇ Ὁραίᾳ Πύλῃ.

Ἡ ἱερά τῶν ἐνδημούντων ἁγίων Ἀρχιερέων χορεία, ἐκλεξαμένη κοινῇ γνώμῃ καὶ ὁμοφώνῳ βουλῇ τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα, ἐπινεύσει θεία, Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, προσκαλεῖ αὐτὴν διὰ τοῦ ταπεινοῦ Αὐτῆς οἰκέτου ἐπὶ τὸν Ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν τοῦτον θρόνον.

Ἀνάβηθι τοίνυν, Παναγιώτατε Δέσποτα, τὰς βαθμίδας αὐτοῦ καὶ κόσμησον αὐτόν, ὥς ἐκλείσαν καὶ ἐλάμπρυναν αὐτόν οἱ προκάτοχοί Σου Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος, Γρηγόριος ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος, ὁ χρυσοῦς τὴν γλῶσσαν Ἰωάννης, Εὐφῆμιος ὁ πτωχοτρόφος, ὁ μέγας ἐπὶ σοφίᾳ φερώνυμός Σου Φώτιος ὁ πάνυ, Γεννάδιος ὁ Σχολάριος, Σαμουὴλ Χαντζερῆς ὁ ἀπὸ Δέρκων, Γερμανὸς ὁ ἀπὸ Δέρκων, καὶ ὁ λοιπὸς τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει εὐπρεπῶς πατριαρχευσάντων γεραρὸς θίασος, καὶ ὁδήγησον τὸν ἐμπεπιστευμένον Σοι ἄνωθεν Κλῆρον καὶ Λαόν εἰς τὰς τρίβους τῆς κατ' ἅμφω σωτηρίας καὶ εἰς τὰς νομὰς τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος. Γένοιτο, γένοιτο.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ

ΕΙΣ ΝΗΛΕΑ ΚΑΜΑΡΑΔΟΝ

ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΟΝ ΑΥΤΟΥ

ΥΠΟ Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΡΟΤΕΚΔΙΚΟΥ ΤΗΣ Μ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

«*Ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ ἐδοξάσθη, καὶ τὸ μνημόνουν αὐτοῦ ἐν εὐλογίαις ἔσται.*»

(ΣΕΙΡΑΧ Ε 7)

*Σεβασμιώτατε ιεράρχα,
ἐδσεβὲς καὶ φιλομουσικώτατον
ἐκκλησίασμα,*

Ἐπὶ δολόκλησιν Λιδὸς μεγάλου ἐνιαυτοῦ παρήλασαν ἤδη ἀφ' ὅτου κατέπεσε μία κέδρος τοῦ παρ' ἡμῖν μουσικοῦ Λιβάνου, ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ὁποίας εὐφρονισκον αὐτοὺς οἱ τῆς μουσικῆς τέχνης μύσται καὶ μυσταγωγοί, ἀπ' ὅτου μετετέθη ἐκ τῆς ζωῆς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς μία δόξα ἱεροφυλίου, μία κορυφή τῆς μουσικῆς τέχνης, ἀφ' ὅτου ἡ ἡδύλαος ἀηδὼν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐπὶ ὅλας δεκαετηρίδας λιγέως μελωδίσασα τὰς θεσπεσίας μορφὰς τῆς οὐρανίου ὕμνωδιας ἐσείησε καὶ τὰ ἑλαφρὰ τῆς ταυνοῦσας πτερὰ ἑτάρατῃ τὴν πρὸς τὰ εὐχρατα τῆς αἰωνιότητος κλίματα ἀγούσαν, ἀφ' ὅτου κατέβη εἰς τὸν τάφον ὁ ἀπαράμιλλος ἀριστοτέχνης καὶ ἐκτελεστής τῶν μουσουργημάτων τοῦ θεοῦ Δαμασκηνῶ, τοῦ μελωρῶντος Κονκουζέλη καὶ τῆς λοιπῆς ἐπιφανοῦς μουσικῆς τριῶν, ὁ Νηλεὺς Κιτριάδης ὁ Διδασκαλὸς τῶν Λιδασκείων τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ὁ βαθὺς γνώστης τῆς θεωρίας τῆς ἱερᾶς ὥρας τέχνης καὶ μύστης τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ Ἀραβικῆς Μουσῆς.

Καίτοι τυγχάνει ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶναι πρόσφατος ἡ λυγρὰ ἀπώλεια τοῦ ὕμνου-μένου διασίμου μουσικοδιδασκάλου—διότι ἐπὶ δολόκληρα ἔτι παρήλθον ἀπὸ τῆς 24 Ἰουνίου τοῦ 1925, ἡμέρας τοῦ θανάτου αὐτοῦ—οὐχ ἥτιον ἡ στέρησις

αὐτοῦ ἐγένετο ἐπαισθητὴ εἰς τὸν παρ' ἡμῖν μουσικὸν κόσμον, τὸν θρηνησάντα καὶ πενθήσαντα καὶ ἐπὶ θρηνοῦντα καὶ θρηνησάντα ἐπὶ μακρόν, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνος ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν μουσικῆς, δι' ἧς δοξάζεται ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ ἀπὸ τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐν τῷ Βυζαντίῳ Αὐτοκρατορίαν καὶ κατὰ διαδοχὴν μέχρι σήμερον ὁ μέγας Θεὸς ἡμῶν. Καί, ἐθρήνησε τότε καὶ θρηναί εἰσέτι ὁ μουσικὸς κόσμος τὸν σήμερον μνημονευόμενον μέγαν μουσικοδιδάσκαλον, τὸν καθ' ὅλον τὸν μακρὸν αὐτοῦ βίον θεραπεύσαντα τὴν ἡμετέραν μουσικὴν οὐχὶ ὡς ὑπλοῦν βιωτικὸν ἐπαγγελμα, οὐχὶ ὡς μέσον πορισμοῦ, οὐχὶ ὡς ὄργανον ψωμισμού, ἀλλ' ὡς τέχνην ὑψηλὴν καὶ αὐτόχρημα ἐπιστήμην, ὡς τὴν ἀνομάζει ὁ ἀρχαῖος μουσικοφιλόσοφος Ἀριστοίδης ὁ Κινυτιανός· ἐθρήνησεν ὁ μουσικὸς κόσμος καὶ ἡ κοινὸν τὸν ἐγκύβαντα ἐνθουσιωδῶς περὶ τὴν μελέτην τῆς μουσικῆς θεωρίας καὶ πρακτικῆς ὑπερμαχίσαντα ὑπὲρ αὐτῆς, τὸν συνεισενεγκόντα ἀρθρον τὸ ἔλαιον εἰς τὴν μουσικὴν λυχνίαν, τὸν μεταλαμπαδεύσαντα τὰ μουσικὰ αὐτοῦ φῶτα εἰς πάντα, ὅστις ἐξήτει τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ συνδρομήν, τὸν ἀνήκοντα εἰς τὴν μουσικὴν ἐκείνην πλειάδα, ἥτις ὀλίγαις νῦν ἀντιπροσώπους ἔχει, τὸν διδάξαντα κατ' ἰδίαν καὶ ἐν Μουσικαῖς Σχολαῖς ἐπὶ ἱκανὰς περιόδους προτελλόμενον ἐνιαυτῶν τὴν ἡδύτερτῃ μουσικῇ ἡμῶν, τὸν ἐπὶ ὅλας δεκαετηρίδας δοξολογῶντα καὶ ὕμνολογῶντα μελωδικῶς

τὸν Κύριον τῆς δόξης καὶ Δημιουργὸν τοῦ Παντός καὶ τοὺς ἄγλους αὐτοῦ, τὰς δὲ ἀρχαίς τῶν ἐκκλησιαζομένων καθηδύχαντες, κατακλιθήσαντα καὶ καταβέλξαντα καὶ εἰς τὴν τῶν θείων τελετῶν ἀκρόασιν προσελκύσαντα καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ μελωδικὴ φωνὴ ὡς φ' οὐμῖγγος ἤχος ἀπὸ τῶν ψαλτικῶν σιασίδιων τῶν προτετιόντων ναῶν τῆς μεγαλονόλεως αὐτῆς καὶ τῆς πόλεως Σμυρνης ἠδῶς ἐν γούσα μετὰ κατανύξεως ἐμελλε τὰ θεία καὶ ἱερὰ τῆς ἐκκλησίας μελωδήματα.

Καὶ ἤδη ἡ ἀξιότιμος Ἐπιτροπὴ τοῦ ἱεροῦ τούτου ναοῦ τοῦ ἁγ.ου Κωνσταντίνου (1), ἡ μετὰ στοργῆς καὶ τιμῆς διαφυλάττουσα τὴν μνήμην πάντων τῶν τιμησάντων τὰ μουσικὰ στασίδια τῆς ἐκκλησίας ταύτης, φόρον ἔκτισσα εἴλαβας μνήμης καὶ τιμῆς πρὸς τὸν ἅγιον κατιστον μουσικὸν **Νηλέα Καμαράδον**, τὸν ἐπὶ αἰρὰν ἐτὼν χορηγῆσαντα ὑψωδὸν καὶ χοροδύστην τῆς ἐκκλησίας ταύτης, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποῖου ἐσφηνόετο εὐλόγως καὶ ἐνηθύνετο, ἀξιεπαύτως πάντοτε σήμερον τὸ ἱερὸν τοῦτο νημιόσυνον ὑπὲρ ἀναστροφῆς τῆς μακαρίας αὐτοῦ ψυχῆς, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ὁσίων αὐτοῦ, διὰ τὴν ἰλαστικαίαν πρὸς Θεὸν ἰκεσίας πρὸς οὐκ ὀλίγοντος ζῆλωτοῦ καὶ μουσικοῦ φρονεῖν μητροπολίτου Σιφδεῶν καὶ Πισιδίας κ. Γεωργίου καὶ ἐκινεῖται οὕτω ἡ ὁρμήσεια ἐπιτροπὴ πόνιας ἡμᾶς τοὺς ἐνταῦθα ἔγγυθεν καὶ πόρρωθεν συναυλιοθέντας, τέκνα, συγγενεῖς, φίλους, μαθητὰς τοῦ νημιόσυνου, ἱεροψάλτας, μουσικοδιδασκάλους, ἐπιστήμονας, ἐκπαιδευτοὺς, νεώτερον τῆς παιδείας, καὶ ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, εἰς τιμητικὴν ἀνάμνησιν τῆς φημισμένης τοῦ καλλιστεφάνου ἐκείνου ἀδελφικοῦ τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, τοῦ κτείναντος αὐτὴν τε καὶ τὸ ἀριστερὲς ἡμῶν Γένος καὶ ὅστις ἀπὸ ἐπιστενίας εἰς δόμον

μακάριον εὐπαύσιμος συναγύλλεται μετὰ τῶν Χερουβείμ καὶ Σεραφείμ καὶ μετὰ τῶν μαζαίων ψυχῶν τῶν μεγάλων μουσουργῶν καὶ ψαλμωδῶν τῆς Ἐκκλησίας. «Καὶ τὸ νημιόσυνον αὐτοῦ οὐκ ἀποστήσεται· τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεάς γενεῶν», κατὰ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ θεοπνεύστου σοφοῦ Σειράχ τοῦ παλαιοῦ Ἰσραήλ.

Εἶναι ἐξόχως ἐπαινετὴ ἡ εὐγενὴς πρωτοβουλία τῆς ἐκτιμῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ τούτου περὶ τελέσεως νημιόσυνου μετὰ δημοτελεῖ καὶ μεγαλοπρεπῆ χοροκλήρα ὑπὲρ τοῦ ἐμφανοῦς μουσικοδιδασκασίου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν τιμῶν ὁσίων αὐτοῦ, χορορχοῦντων μάλιστα κατὰ τὴν νημιόσυνον ἀκολουθίαν ἐν πένθει εὐλογοῦν καὶ ψαλλόντων διὰ τοῦ σεμνοῦ καὶ κατανυκτικοῦ πατριαρχικοῦ ὕψους τῶν ἀρχιερέων τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Μέγας ὁ ἐπαινος καὶ εἰς τὴν ἐνορίαν αὐτήν, ἥτις ἀείποτε μέχει σήμερον γινώσκει καὶ ἐκλέγῃ τὸν κοινωτικὸν τούτον ναὸν ὀνομαστοὺς ἱεροψάλτας (2).

Αἱ κοινότητες μέχει τοῦδε παρεγγώρισαν τοὺς ἱεροψάλτας μας καὶ μάλιστα τοὺς καρποφόρους ἐν τῇ δολιχοδρομίᾳ τοῦ βίου αὐτῶν ὑπὲρ τῆς μουσικῆς ἡμῶν δοῦσαντας. Καὶ ἀρελεῖ νὰ μᾶλλον οὐ μόνον νὰ ἐκτιμῶμεν τοὺς μοχλοῦντας ὑπὲρ τῆς μουσικῆς ἡμεῖν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποδίδωμεν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς αὐτοὺς καὶ ζῶντας καὶ τεθνεώτας. Εἶναι καὶ αἱ κοινωναὶ μας, ὡς τὰ άτομα. Ἄτομον ἀχάριστον, ἀνευ ἡδικοῦ ἔργματος, παρὰσύνεται καὶ πνίγεται εἰς τὸ πέλαγος. Τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἀπὸ τῆς ἀλώσεως καὶ ἐντεθῆθεν πολλὰ ὀφείλει εἰς τοὺς ἱεροψάλτας, τοὺς ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀνωτέρας προστασίας καλλιεργήσαντας τὸ μετὰ τὴν γλώσσαν τιμιωτέστερον ἔθνηκον κειμήλιον, ἀδιαφοροῦν ὅπως ἀνῆλθας ἀποτίωσι, διότι λέγονται **ψάλται**.

(1) Τὴν ἐπ' ἐσχάτην ἀπαρτίωσιν οἱ κ. κ. Βασίλειος Μοδεντζόγλου, ῥεθόδου, Πιτράκη, Θεοδοῦδης, πατρός, τερτίος, Παντελάκης, Μιχαηλίδης, γραμματεὺς, μέλος, Σπυρίδων Κεχαγιάνης ἰδὸς καὶ Ἰωάννης Δημόπουλος. — Νικόλαος Δημητριάδης, γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς.

(2) Τὸν δεξιὸν χορὸν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης δ' εὐθύνει ὁ κ. κ. ἐπὶ θυγατρὶ γαμβρὸς τοῦ μακαρίου ἡσυχαστοῦ γ. κ. Νικόλαος Βλαχόπουλος, εἰς τῶν προτετιόντων ἱεροψάλτων τῆς πόλεως μας, διακρίνομενος ἐπὶ ἡδύτορπῳ καλλιφώνῳ καὶ ἀσπασίμῳ μουσικῇ ἐργῇ καὶ ἐμπειρίᾳ.

Τὸ μνημόσυνον λοιπὸν τοῦτο ἐνέχει μεγάλην σημασίαν. Δεικνύει ὅτι ἡ κοινωνία μας, ἡ ἄλλοτε ἀδιάφορος εἰς τὴν καρποφόρον δρᾶσιν τοῦ ἱεροψάλτου, ἤρξατο πῶς ἥδη νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς ἀξίως φέροντας τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ παρέχει οὕτω αὐτῇ μίαν παρηγορίαν ἀπεναντι τῶν μόχθων καὶ τῶν ἀπογοητεύσεων τοῦ ἱεροψαλτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ ἀπὸ ἐνὸς αἰῶνος ἐργώδους μουσικοῦ ἀγῶνος, ὡς ἡ ἱστορία διηγείται καὶ οὐδεὶς ἀρνείται. Ὅτι δὲ ἡ πρωτοβουλία τῆς ἀξιότιμου Ἐπιτροπῆς ἐπεκρατήθη γενικῶς, ἀποδεικνύεται τριπλῶς ἐκ τῆς ἀδρόας ἐν ταῦτα προσελεύσεως μυριάδων περιφανοῦς ὁμιγῶν εὖς τοσοῦτων ἀντιπροσώπων τοῦ κοινωνικοῦ ἡμῶν δένδρου, τῶν ἀποκλούτων οἷοι ἐὶ μεγαλοπρεπὴ μουσικὴν ἁρμονίαν. Καὶ ἡ σκὰ τοῦ ἀειμνήστου περὶνυγίζει πάντως τὴν σιγὴν ταύτην ὑπερθεὶς ἡμῶν χαιρετίζουσι πάντας τοὺς μετὰ προδῆλου συγκινήσεως προσελθάντας εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην τελετὴν, ἰδιαιτέρως δὲ χαιρετίζει τὸν Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριὰ τὴν Φώτιον τὸν Β', τὸν μουσικώτατον τὸ τε σὺς καὶ τὴν κορδίαν ἔχοντα διαπεπλάσμενα, παρυσιαῖον ἐν ταῦτα διὰ καταλήλον ἀντιπροσώπου καὶ τοὺς ἀξιότιμους Ἐπιτρόπους τοῦ ναοῦ, τοὺς εὐκρινῶς διὰ τοῦ δημοτελοῦς τοῦτου μνημοσύνου γεραίροντας αὐτὸν καὶ ἀποθέτοντας εἰς τὴν ἐκατόμβην τῆς μνήμης του τὴν σπονδὴν τῶν δακρύων τῶν.

Εἰμάρτο δὲ ἔμοι, ὡς πρεσβυτέρῳ τὴν διαπονήν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν μουσικολόγοις τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ἵνα τὴν σιγὴν ταύτην διὰ λόγου ἐπιμνημοσύνου κοσμήσω εὐφύμῳς τὸ σεπτὸν τοῦ αἰοδήμου μνημοσύνου, καίτοι τὸ λαμπρότερον ἐγκώμιον αὐτοῦ θὰ καθιερώσῃ ἡ ἱστορία τῆς Μουσικῆς, ἥτις θ' ἀσχοληθῇ ἰδιαιτέρως περὶ τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ. Εὐσυνειδήτως ἀποφαίνομαι καὶ μετὰ παρησιας ὁμολογῶ ὅτι ἔδει πολλὰ ἐμοῦ κρεῖσσον καὶ εὐσθενέστερος καὶ μᾶλλον καλλιγραφίμων νὰ πλέξῃ τὸν στέφανον καὶ νὰ ἐπιμνήσῃ καὶ νὰ σεμνολογήσῃ τὰ μνημόσυνα ἐγκώμια καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς μουσικῆς ἡμῶν ἀγῶνας τοῦ μνημονευμένου

τοῦς ὁποίους ἐδαδούχησε μουσικὸς βίος μακρός. Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκρούσω τὴν γενομένην μοι εὐσεβῆ πρόσκλησιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἱερᾶς ταύτης ἐκκλησίας, τῆς μηδὲν θεληούσης νὰ παραίειφῃ ἢ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθοδόξου κοινωνίας ἡγιασμένων καθιστώτων, οὐδὲ νὰ κομφεύσῃ εἰς τὴν ζωὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς, προκειμένου μάλιστα ν' ἀναμνησθῶ υπέρβως, μετ' ἧς δι' ἀδελφικῆς φιλίας ἦμην ἀρρηχτικῶς καὶ ἐναρμονίως συνηρμοσμένος καὶ ὑπῆρξα ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν καὶ πλέον ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ σταδιοδρομῇ συναδελφικῆς καὶ συνεργατικῆς εἰς τὸν ἐν Γαλατῇ Ἑλληνικὸν Μουσικὸν Σύλλογον, εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ἐμὴν προεδρίαν λειτουργήσαντα ἐν Φαναρίῳ Μουσικὸν Σύλλογον «Ὁστέα» καὶ ἐπὶ τέταρτον αἰῶνος εἰς τὸν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἐκκλησιαστικὸν Μουσικὸν Σύλλογον. Ἐν τῷ ναῷ μάλιστα ταῦτα τῆς ἀληθείας, ἐν ἧ τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐφίσταται γεμνῇ ἡ ἀλήθεια, διακηρύττω ὅτι δὲν θὰ με ἀλῶνω τὸν ἀειμνήστου μετ' ὧδας καὶ με ἵμνους, δὲν δύναμαι ὅμως ν' ἀποσιωπήσω καὶ τὴν μουσικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν, οὔτε τὴν ἔκτασιν καὶ σημασίαν αὐτῆς, οὔτε τὴν ἐξαιρετικὴν τὴν ἐπιδόρασιν ἐπὶ τοῦ θεωρητικοῦ μέρους τῆς Μουσικῆς, οὔτε τὴν σημαντικότητα τῶν μελιστιγῶν μοισοσυγγραμμάτων αὐτοῦ. Πέποιθα δὲ, ἀγαπητοὶ παρυσιαῖοι, ἐπεὶ εἰδόμενος ἐπὶ τῆς ἀγάπης ὑμῶν πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου, ὅτι καὶ ὑμεῖς πάντες εὐμενῶς θέλετε με ἀκολουθήσει εἰς τὸν περὶ τοῦ ἀειμνήστου λόγον ἐλάχιστον χρόνον σήμερον ἀφιερώνοντες ὑπὲρ τοῦ ἀφιερώσαντος ὁλόκληρον τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν. Ἄλλως τε θέλομεν συγκομίσει ἐκ τοῦ λόγου πολλὰ καὶ καλὰ καὶ χρήσιμα διδάγματα, ὡς ἄλλοτε συνηγοροῦμεν ταῦτα ἐκ τῆς ζωῆς διδασκαλίας του.

Δεῦτε καὶ ἀνταχάσωμεν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὸν μακαριστὴν **Νηλέα Καμαράδον**, καὶ ἴδωμεν ἁκοσθιγῶς καὶ ἐπιλήθην τὴν μουσικὴν δρᾶσιν αὐτοῦ.

(Ἀκολουθεῖ)

Γεν. Ἐργασίας
 Ἐπιστολὴ Ἐπιστολῶν
 Ἐπιστολὴ Ἐπιστολῶν Ἐπιστολῶν
 Ἐπιστολὴ Ἐπιστολῶν

Ἐπιστολὴ

Πρὸς ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν

ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρὸς ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν
 ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν ἑαυτὸν

Η ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ
ΤΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ 1820

U.S. Census Bureau (1997) in: *Handbook of statistics*, Vol. 17, pp. 3-10.

[illegible][illegible]

How much? Find out on the next page.

1. H_2O and H_2O_2 formation

Abstract The authors report on a study of the effects of a 12-week, 12-session, group-based, self-help program for people with chronic low back pain. The program was designed to help people with chronic low back pain to manage their pain and improve their function. The program was evaluated using a randomized controlled trial design. The results of the study showed that the program was effective in reducing pain and improving function in people with chronic low back pain. The program was also found to be cost-effective. The authors conclude that the program is a valuable resource for people with chronic low back pain.

[illegible]

sample. If a sample contains a proportion of 0.50, the standard deviation of the sample proportion is 0.50(1-0.50) = 0.50. The standard deviation of the sample proportion is 0.50(1-0.50) = 0.50. The standard deviation of the sample proportion is 0.50(1-0.50) = 0.50.

μετὰ τὸ συνείδημα. Ἡ ἀποστολή
μέλῃν, τὰ ὅποια τῷ ποσὶ ἐκείνῳ
ἐπιδόθηκαν, εἴτε ὑπερβαλλόντως ἢ

μονοεικής. Ἡ ὀνοματολογία αὕτη βασι-
ζομένη ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς ἀρχαίας ἑλλη-
νικῆς μουσικῆς, καὶ τῆς Βυζαντινῆς
ποτελεῖ διὰ τὸν λόγον τὴν ἀνωτέρω
κεφάλαιον τῆς νεώτερης μουσικολογίας.

At the same time, however, the N_2 flux from these microcompartments was negligible, even when the amount of N_2 added to the system was increased 10-fold. This suggests that the N_2 flux from the microcompartments was not limited by the rate of N_2 diffusion into the system.

*See 1999 also under Air-Commerce and
Finance. For all phases, see also the related
subject materials under Airports and
Transportation, 934.021.*

doi:10.1017/S002229240000209

* Λίστα Σχολίων

Ἀένσις πρὸς τὸν Θεόν.

Cheng, A., Dikato—Maurer, Christopher H.D., I. H. 2000.

1954 年 10 月 1 日 星期日

$$L = \text{rank}(A) = \dim \mathcal{H}_1 \leq \dim \mathcal{H} = 2^N$$
$$W_{\text{ZAS}} = \int_{\text{ZAS}}^{\infty} W_{\text{ZAS}}^{\text{ZAS}} dW_{\text{ZAS}}$$

مکتبہ اسلامیہ، لاہور

[illegible][illegible][illegible]

— — — — —

806 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178

1890-1891

[illegible]

表 1 各子集平均数、标准差、内部一致性系数

• **• • • • •**

... ..

— 11 —

2007-08-09 10:00 AM

2000

[illegible]

100

2007 年 12 月

1 Δός μοι χεῖλη νὰ Σέ ψάλλω
 δός μοι ῥῆμα νὰ Σ' ὑμνήσω,
 διὰ τοῦτο τὰ Σ' ἐθαγγίζω,
 καὶ κατὰ δόξαν ἔγωγε
 Σὺ εἶ καὶ ὁ μόνον νεῦμα
 διακίτης ἐκείνου
 ὁ ἄλλος πᾶν θάνατον
 καὶ ἰλασμένη ἡμεῖς σὺ γὰρ

2 Ἦν ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 ἀποκρίθη ἡ ἀπονοή Σου
 καὶ ἐκείνου τὴν ἐλπίδα
 ἀποκρίθη ἡμεῖς καὶ πτηνὰ
 ὅταν ἡ ἐκείνου ἀποκρίθη
 ὅταν δὲ θεῖόν των Πατέρα
 καὶ ἡ νεὰ των ἡμεῖς
 καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς

3 Ἦν ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 Ἦν ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν
 καὶ ἡμεῖς τὴν ἐκείνου ἀδελφὴν

Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ. Ἡ Βαγγελιώ.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 om namo bhagavate vasudevaaya ॥ om namo bhagavate vasudevaaya ॥

[illegible][illegible]

[Handwritten signature]

$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & i \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

2. $\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \int_{\mathbb{R}^n} |\nabla u|^2 dx = \int_{\mathbb{R}^n} u \Delta u dx = - \int_{\mathbb{R}^n} |\nabla u|^2 dx = - \frac{1}{2} \frac{d}{dt} \int_{\mathbb{R}^n} |\nabla u|^2 dx$

'You two, says Beyoncé
(in rapid-fire rap)
'I will come anytime—
Beyoncé you, incredible.

Chen, Kenneth. *People's University: Inside America's Grassroots Revolution*. New York: Basic Books, 1991.

Παρακαλώ να έλθω στην Επισκευή
Αποκατάστασης του 1ου ορόφου
"Αγίου" από τις 12:00 το πρωί μέχρι
τις 12:00 το μεσημέριο. Εύχαριστη!

Διακοπή Το θέμα τούτου αφορά εἰς τὴν τάξιν τῶν διήκων ἁποστόλων, ἐκ μέρους κυριότητος, ὅπου ἐκτελέσθη τὸ ἴδιον ἐκείνην καὶ ἀναγὰρ τὴν ἐκείνην ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. Ἡ ἔκτα τοῦ ἀποστόλου, ὅπου εἶναι ἡμεῖς, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀποστόλου καὶ μέσου τοῦ τεταμένου (ἀποστόλου) ἡμεῖς, εἰς τὴν καὶ ἀναγὰρ.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ι. ΘΩΤΑΟΥ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΠΕΙΡΟΥΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΣ ΑΥΤΗΣ

§ 61. Τὸ Ἀντικένωμα (→)

τιθέμενον κάτωθεν τοῦ ὀλίγου μετὰ κατιόντος χαρακτήρος ἔμπροσθεν οὕτως:

ἢ οὕτω: →

προφέρεται ὁ φθόγγος τοῦ Ὀλίγου ἐντόνως καὶ ἐν εἵδει πετάγματος. Ὅταν ὁμοῦς τεθῇ κάτωθεν τοῦ Ἀντικενώματος Ἀπλῇ καὶ ἔπεται κατιῶν χαρακτήρ μετὰ Γοργοῦ

οὕτω: →

τότε ὁ φθόγγος οὗτος προφέρεται οἷον ἐκ χρεμμάμενος καὶ ἀχώριστος ἀπὸ τοῦ προηγουμένου.

§ 62. Τὸ Ὁμαλὸν (→) ἀπαιτεῖ,

ἵνα ὁ φθόγγος τοῦ χαρακτήρος, ὑπὸ τὸν ὁποῖον τίθεται, ἀπαγγελθῇ μετὰ τινος ὁμαλοῦ κυματισμοῦ τῆς φωνῆς ἐπὶ τὸ δεξιὸν οὕτως, ὥστε ἡ φωνὴ νὰ ἀπαιτηται λίαν ταχέως τοῦ ἀμέσως δεξιῶς φθόγγου οὕτω:

ἐξηγεῖται δὲ κατὰ προσέγγισιν οὕτω:

Τὸ Ὁμαλὸν τίθεται κάτωθεν πάντων τῶν χαρακτήρων, πλὴν τῶν Κεντημάτων, τῆς Πεταστῆς καὶ τῆς Ὑπορορῆς.

§ 63. Τὸ ἕτερον ἢ ὁ Σύνδεσμος

(→) συνδέει χαρακτήρας ἀνιόν-

τας μετὰ κατιόντων καὶ ἀμφοτέρους μετ' ἴσων, ἴσον μετ' ἴσου καὶ ὁλοκλήρους γοαρμῶς ἀνεὺν διακοπῆς πνεύματος, ὥς

Προφέρεται δὲ τὸ ἕτερον μετὰ κυματισμοῦ τῆς φωνῆς μαλακοῦ καὶ ἀσθενεστερόν τοῦ Ὁμαλοῦ, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συλλαβὴν, ὥς

και αι αι αι αι αι αι

Ὅταν ὁμοῦς κάτωθεν χαρακτήρος τινος ὑπάρχουσι πολλαὶ Ἀπλαῖ καὶ ἔπεται κατιῶν χαρακτήρ μετὰ Γορ-

γού, τὸ ἕτερον τότε υπογράφεται ὑπὸ τὰς Ἀπλὰς, ἵνα κρατῇ ἀχωρίστως ἐν αὐτῷ τοὺς δαπανωμένους χρόνους τοῦ φθόγγου, ὡς

§ 64. Τὸ ἐνδόφωνον (αὐ)

τοῦ ὁποῖου ἡ χρῆσις εἶνε σπανία, προφέρει τὸν φθόγγον τοῦ χαρακτήρος, ὑπὸ τὸν ὁποῖον τίθεται, διὰ τῆς ὀνός, κλισομένου τοῦ στόματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ παραλλαγῆς καὶ μέλους.

§ 65. *Παραλλαγή* ἐν τῇ Μουσικῇ καλεῖται ἡ ἐπὶ τῶν χαρακτήρων ἐφαρμογὴ τῶν φθόγγων, διαίτων ὁποῖων ἀποτελεῖται τὸ μέλος (§ 3), τηρουμένης κατὰ τὴν

ἀπαγγελίαν τῆς τε ποσότητος καὶ ποιότητος ἐκάστου τῶν χαρακτήρων.

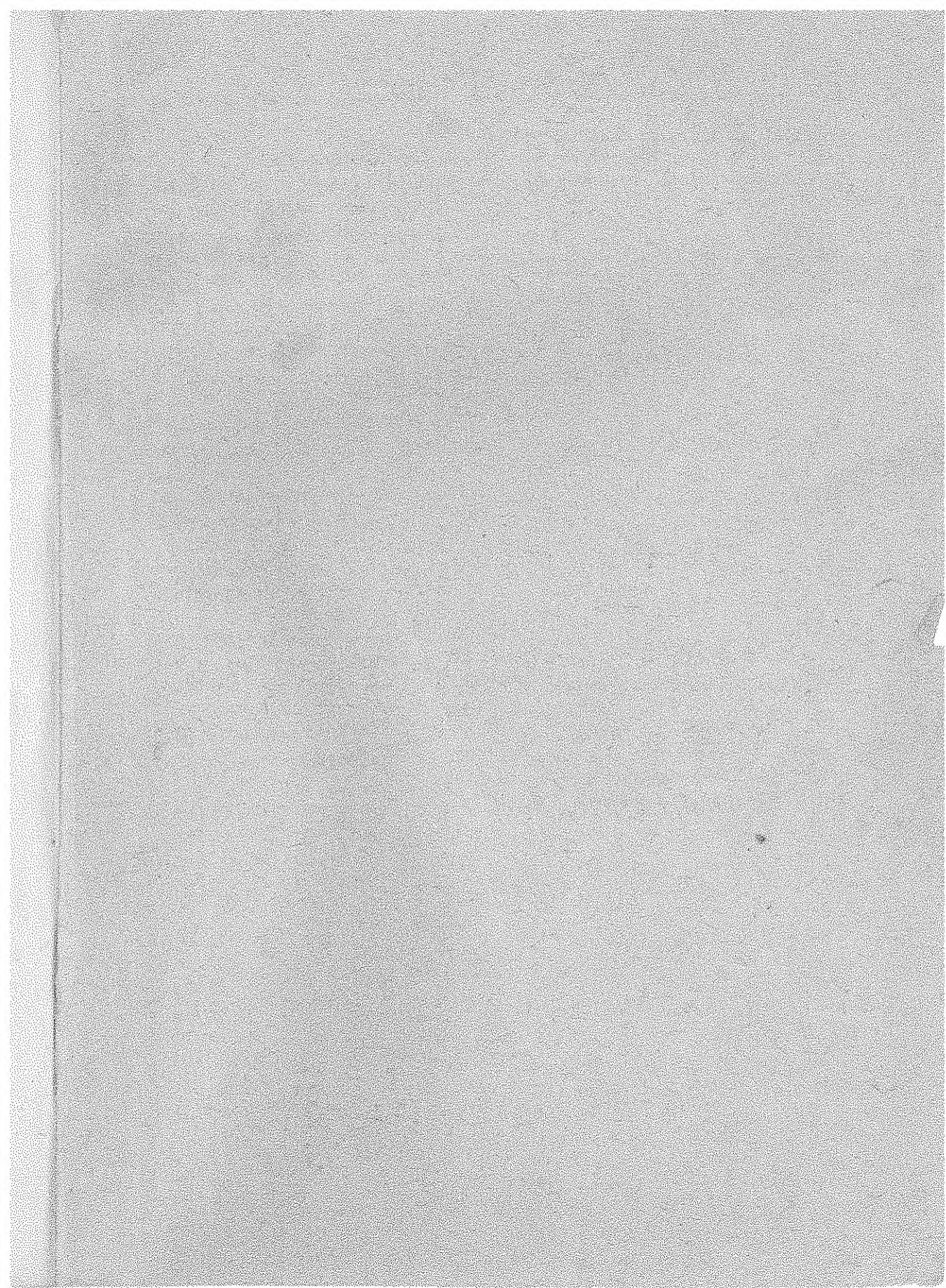
§ 66. *Παραλλαγή*ν ἔχομεν τριῶν εἰδῶν, συνεχῇ, ὑπερβατῇ καὶ ἐναλλασσομένην. Καὶ συνεχῆς μὲν παραλλαγή λέγεται, ὅταν οἱ φθόγγοι διαδέχονται ἀλλήλους κατὰ συνέχειαν ἐν τε ἀναβάσει καὶ καταβάσει ὑπερβατῇ, ὅταν ἐν τῷ μεταξὺ ἀποσιωπῶνται τινες ἐκ τῶν φθόγγων ἐναλλασσομένη δέ, ὅταν ἡ ἀνάβασις καὶ κατάβασις ἐκτελεῖται καὶ κατὰ συνέχειαν καὶ ὑπερβατῶς (§ 13).

§ 67 Προσάσκη παραλλαγῆς ἐκάστης μελωδίας τίθενται αἱ Μαρτυρίαι (§38, 39, 40, 41, 42), αἵτινες ἀρκτικαὶ οὐσαι, χαρακτηρίζουσι τὸν ἦχον τοῦ ἡσματος καὶ ὀρίζουσι τὸν φθόγγον τοῦ ἀμέσως ἐπομένου χαρακτήρος, ἐν τῷ μέσῳ δὲ καὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ μέλους δηλοῦσι τὸν φθόγγον τοῦ ἀμέσως προηγουμένου χαρακτήρος πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ψάλλοντος.

§ 68. *Μέλος, μελωδία καὶ ψαλμοδία* καλεῖται, ὅποτις ψάλλοντες δὲν ἀπαγγέλλωμεν τοὺς φθόγγους τῶν χαρακτήρων, ἀλλ' ἐφαρμόζωμεν ἐπ' αὐτῶν τὰς κἀταθεν αὐτῶν λέξεις ἢ συλλαβὰς ἢ τὰ φωνήεντα αὐτῶν κατὰ τε τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν.

(ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡ. 10

Διερκή παρακαταθήκη τῶν τευχῶν
τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου ἐν τῇ Βιβλιο-
ποιεῖᾳ «Ἀστὴρ-Παρνασσός» Ἀνα-
δημίας 79 Β - Πλατεία Κάνιγγος.